

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ Ὅσιος Οὐίλφριδος, Ἐπίσκοπος Ὑόρκης † 24ῆ Ἀπριλίου 709

Ὁ Ἅγιος Οὐίλφριδος (St. Wilfrid), περιβλημένος ἤδη ἀπὸ τὴν γέννησί του μὲ τὴν θεία εὐνοια, εἰσηλθε σὲ ἡλικία δεκατριῶν ἐτῶν στὴν ὀνομαστή Μονὴ Λίντισφαρν, λίκνο τῶν κελτικῶν παραδόσεων τῆς Νορθουμβρίας, καὶ ἐκίνησε σύντομα τὸν θαυμασμὸ τῶν Ἀδελφῶν γιὰ τὴν αὐστηρότητα, μὲ τὴν ὁποία τηροῦσε τὴν κοινοβιακὴ τάξι καὶ τὸν πόθον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐμελετοῦσε τὰ ἱερὰ βιβλία.

Μερικὰ ἔτη ἀργότερα, μετέβη σὲ προσκύνημα στὴν Ρώμη, ἔχων ὡς συνοδὸν τὸν Ἅγιο Βενέδικτο Μπίσκοπ († Μνήμη: 12ῆ Ἰανουαρίου, [βλ. ἐδῶ](#)), μὲ σκοπὸ νὰ μελετήσῃ τὶς ρωμαϊκὲς ἐκκλησιαστικὲς παραδόσεις.

Προσεκύνησε τὰ ἱερὰ σκηνώματα τῆς πόλεως τῶν Ἀποστόλων καὶ κατηγήθηκε ἀπὸ τὸν Ἀρχιδιάκονο Βονιφάτιο εἰς τὴν ἐρμηνεία τῶν ἁγίων Εὐαγγελίων, εἰς τὰ λειτουργικὰ ἤθη καὶ εἰς τὸν ὑπολογισμὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα, τὸν ὁποῖο δὲν ἀπεδέχοντο οἱ Κέλτες τῆς Ἰρλανδίας καὶ τῆς Βρετάννης καὶ ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ

Ἅγιος Βενέδικτος.

προκαλέση μεγάλες διαμάχες εις τὴν νεωστὶ συσταθεῖσα ἀγγλοσαξωνικὴ Ἐκκλησία.

Ἐπεράτωσε τὶς σπουδές του, ἔλαβε τὴν εὐλογία τοῦ Πάπα καὶ ἐπῆρε τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. **Παρέμεινε** ἐπὶ τρία ἔτη στὸ Λούγγουνο (σημ. Λυών), πλησίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δελφίνου, ὁ ὁποῖος τὸν περιέβαλε μὲ στοργὴ καὶ ἐτελειοποίησε τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Οὐΐλφριδου εἰς τὴν ἐπιστήμην τῶν ἐπιστημῶν.

* * *

Ὅταν ἐπέστρεψε εἰς τὴν Ἀγγλίαν (658), τοποθετήθηκε Ἡγούμενος τῆς Μονῆς Ρίπον καὶ ἄρχισε νὰ ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν λειτουργικῶν ἰδιαιτεροτήτων τῆς κελτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς υἰοθετήσεως τῶν ρωμαϊκῶν ἡθῶν.

Μετὰ τὴν Σύνοδο τοῦ Οὐΐτμπυ (664)¹, ὅπου ἐθριάμβευσε ἡ φιλορωμαϊκὴ παράταξις, τοποθετήθηκε εἰς τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον τῆς Νορθουμβρίας, ὑπὸ τοῦ φίλου αὐτοῦ καὶ πνευματικοῦ τέκνου, Ἄλτσφριντ, υἱοῦ τοῦ Βασιλέως Ὅσγουϊ, ἐπὶ κεφαλῆς Ἡγεμόνος τῆς ἀγγλοσαξωνικῆς ὁμοσπονδίας. **Ἐπέλεξε** τότε ὡς ἔδρα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὄχι πλέον τὸ Λίντισφαρν, ἀλλὰ τὴν Ὑόρκη, ὅπου πάλαι ποτὲ εἶχαν ἐγκατασταθῆ οἱ πρῶτοι Ἱεραπόστολοι σύνοδοι τοῦ Ἁγίου Παυλίνου.

Φοβηθεὶς μήπως προκληθοῦν διαμάχες, ἀρνήθηκε νὰ χειροτονηθῆ στὴν Ἀγγλία καὶ μετέβη εἰς Γαλατία, ὅπου ἐχειροτονήθηκε ὑπὸ τοῦ φίλου αὐτοῦ Ἀγιλβέρτου, Ἐπισκόπου Παρισίων. **Ὅταν** ὁμως ἐπανέκαμψε στὴν πατρίδα του, διεπίστωσε ἔκπληκτος, ὅτι μετὰ τὴν ἐπιστροφήν τοῦ Βασιλέως Ὅσγουϊ εἰς τὰ κελτικὰ ἦθη, ἡ ἐπισκοπικὴ ἔδρα εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ τὸν Ἅγιον Τσαδ († Μνήμη: 2α Μαρτίου). **Γιὰ** νὰ ἀποφευχθῆ κάθε περαιτέρω διένεξις εἰς τὸν Οἶκον τοῦ Θεοῦ, ὁ Οὐΐλφριδος προετίμησε νὰ ἀποσυρθῆ στὴν ἡσυχία τῆς Μονῆς τοῦ Ρίπον καὶ νὰ ἀφήσῃ εἰς τὸν Κύριον τὴν μέριμνα τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης.

Συντόμως ὁμως ὁ Βασιλεὺς τῆς Μερκίας, Γούλφερ, ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Ἅγιον βοήθεια πρὸς στερέωσιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως στὴν ἐπικράτειά του.

Ὁ Οὐΐλφριδος ἵδρυσεν ἐκεῖ πολλὰς Μονὰς καὶ ἐδίδαξε τὴν ἀληθῆ Πίστιν. Κατόπιν ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τοῦ Κέντ, Ἐγβέρτου, νὰ διευθύνῃ τὴν χηρεύουσα ἐπισκοπικὴ ἔδρα τῆς Καντερβουρίας.

Ἅγιος Τσαδ.

Μετὰ τρία ἔτη (669), ὅταν ὁ Θεόδωρος χειροτονήθηκε Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας καὶ Προκαθήμενος τῆς ἀγγλοσαξωνικῆς Ἐκκλησίας († Μνήμη: 19η Σεπτεμβρίου, *βλ. ἐδῶ*), ἠθέλησε νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ἀδικία, τῆς ὁποίας θύμα ὑπῆρξε ὁ Ἅγιος Οὐϊλφρίδος καὶ ἔπεισε τὸν Τσαδ νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν θρόνο καὶ νὰ ἀποσυρθῇ στὴν Μονὴν Λάστιγκχαμ. **Ο** Ἅγιος Τσαδ ὑπήκουσε μετὰ χαρᾶς.

* * *

Ὄταν ἀνέλαβε ἐκ νέου τὰ ἡνία τῆς ἐπισκοπικῆς αὐτοῦ περιφερείας, ὁ Οὐϊλφρίδος ἐπέδειξε ἀκαταπόνητο ζῆλο εἰς τὴν ἀνέγερσι Ναῶν καὶ Μονῶν, καθὼς καὶ εἰς τὴν κατήχησι τοῦ λαοῦ, διδάσκων τὶς εὐαγγελικὰς ἐντολὰς καὶ ἐνδυναμώνων τὴν πίστι τοῦ ποιμνίου του μὲ τὸ κήρυγμα καὶ τὴν ἰσχὺ τῶν θαυμάτων.

Μετὰ ἀπὸ μερικὰ ἔτη ἀγαστῆς συνεργασίας μεταξὺ τοῦ Ἐπισκόπου Ὑόρκης καὶ τοῦ νέου Βασιλέως τῆς Νορθουμβρίας, Ἐγκφριδ, ἡ Βασίλισσα Ἁγία Ἐθελδρέδα († Μνήμη: 9η Ἰουνίου), ἡ ὁποία εἶχε βοηθήσει τὸν Οὐϊλφρίδο στὴν ἀνέγερσι τῆς μεγαλοπρεποῦς Μονῆς Ἐξχαμ, ἐπηρεασμένη ἀπὸ τὸν Ἅγιο ἀπετάχθη τὰ ἐγκόσμια καὶ ἀσπάσθηκε τὸν Μοναχικὸ Βίο. **Τὸ** γεγονός αὐτὸ ἐκίνησε τὴν μνη-

σικακία τοῦ Ἐγκφριδ, ὁ ὁποῖος ἔκτοτε ἔβαλε στόχο τὸν ἀφανισμόν τοῦ Ἁγίου Ἐπισκόπου.

Ἐπωφελοῦμενος μᾶς ἀπουσίας τοῦ Ἁγίου Οὐϊλφρίδου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας, ὑπὸ τὴν πίεσι τοῦ Βασιλέως, καθαίρεσε τὸν Ἐπίσκοπο τῆς Ὑόρκης καὶ διαμοίρασε τὴν περιφέρειά του σὲ τρεῖς νέες ἐπισκοπικὰς ἔδρες (678).

Καθὼς ὁ Οὐϊλφρίδος δὲν εὑρίσκει ἀνταπόκρισι καὶ δικαίωσι ἀπὸ πλευρᾶς τῶν ἀγγλοσαξόνων ἡγεμόνων, ἀνεχώρησε γιὰ νὰ μεταβῇ στὴν Ρώμη· τρικυμία ὁμως

Χάρτης τῆς Ἀγγλίας τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἁγίου Οὐϊλφρίδου.

ἐξέβρασε τὸ πλοῖο του στὶς ἀκτὲς τῆς Φρισίας (σημ. Κάτω Χῶρες).

Ἀμέσως ἐπιδόθηκε στὸν εὐαγγελισμό τῶν κατοίκων, προετοιμάσας μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο τὸ ἔργο τοῦ Ἀγίου Οὐίλλιμπρρντ († Μνήμη: 7η Νοεμβρίου, βλ. *ἐδῶ*) καὶ τὸν ἐκχριστιανισμό τῶν γερμανικῶν φύλων.

Ὅταν ἔφθασε στὴν Ρώμη ἐδικαιώθη, ἀλλὰ διατηρήθηκε ἡ διαίρεσις τῆς Ἐπισκοπῆς του.

Ὅταν ἐπέστρεψε στὴν Ἀγγλία, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε λάβει μέρος στὴν Σύνοδο, τὴν ὁποῖαν συνεκάλεσε ὁ Πάπας Ἅγιος Ἀγάθων († Μνήμη: 20ῆ Φεβρουαρίου) κατὰ τῶν Μονοθελητῶν (680), ὁ Βασιλεὺς τῆς Νορθουμβρίας ἀρνήθηκε νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πάπα καὶ διέταξε νὰ φυλακισθῆ ὁ Οὐίλφριδος.

Ὁ Ἅγιος ἀπελευθερώθηκε μετὰ ἐννέα μῆνες καὶ πῆγε νὰ κηρύξῃ τὴν χριστιανικὴ πίστιν στοὺς Νοτιοσάξωνες, στὸ Σάσσεξ.

Τὴν ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐτελοῦσε τὴν βάπτισιν τῶν ἀρχηγῶν αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, τοῦ τελευταίου ποὺ εἶχε μείνει εἰδωλολάτρης, ἔθεσε τέλος μὲ τὴν προσευχὴν του σὲ μιὰ πολυετῆ ξηρασίαν ποὺ εἶχε προκαλέσει πολλὰ θύματα. Αὐτὸ συνετέλεσε στὴν μεταστροφὴ μεγάλου τμήματος τοῦ λαοῦ. Ὁ Βασιλεὺς τοῦ χάρισε ἕνα κτήμα, ὅπου ὁ Ἅγιος ἵδρυσεν Μονὴν γιὰ τοὺς Μοναχοὺς, οἱ ὅποιοι τὸν εἶχαν ἀκολουθήσει καὶ γιὰ τοὺς νεοφωτιστοὺς, ὅσοι ἐπιθυμοῦσαν νὰ ἀσπασθοῦν τὸ παράδειγμα τῆς ἀγγελικῆς βιοτῆς του.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βασιλέως Ἐγκφριδ (686), ὁ ἀδελφὸς του Ἄλντφριδ ἀποκατέστησε τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ στὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον ὀλόκληρης τῆς περιφέρειας καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας ἅγιος Θεόδωρος, στὰ τέλη πλέον τοῦ βίου του, συμφιλιώθηκε μαζί του καὶ τοῦ ζήτησε ταπεινὰ συγγνώμην.

Δίχως προσωποληψία, ὁ Οὐίλφριδος συνέχισε ἀκλόνητος νὰ ὑπερασπίζεται τὸν θεῖον Νόμον. Οἱ ἀντίπαλοί του, ὡστόσο, κατῴρθωσαν νὰ παρακάμψουν τὸν Βασιλέα, καὶ πέντε χρόνια μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Οὐίλφριδου στὸν θρόνον, ἡ ἐπισκοπὴ τῆς Ὑόρκης διαμελίστηκε ἐκ νέου. Γιὰ ἄλλη μιὰ φορά, ὁ Ἐπίσκοπος ἐξωρίστηκε στὴν Μερκία, ὅπου ὁ Βασιλεὺς τοῦ ἐμπιστεύθηκε ἐπὶ ἕνδεκα ἔτη τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Λίτςφιλντ.

Χάρτης μετὰ τὰς Μονὰς καὶ τὰς Ἐπισκοπὰς τῆς Νορθουμβρίας περὶ τὸ 670. Οἱ Ἐπισκοπὰς ἔχουν ὑπογράμμισιν.

* * *

Κρύπτη τοῦ Ζ' αἰ.
στὴν Μονὴ Ἐξχαμ,
ὅπου ὁ Ἅγιος
Οὐίλφριδος εἶχε
ἀποθέσει Λείψανα,
τὰ ὁποῖα ἔφερε
ἀπὸ τὴν Ρώμη.

Τὸ 703, ὁ Βασιλεὺς τῆς Νορθουμβρίας καὶ ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας ἀπεφάσισαν νὰ τοῦ ἀφαιρέσουν ὅλα τὰ ἐπισκοπικὰ καθήκοντα καὶ νὰ διατάξουν τὸν ἐγκλεισμό του στὴν Μονὴ Ρίπον. **Ὁ Ἅγιος Οὐίλφριδος** ἀπηύθυνε νέα ἔκκλησι στὴν Ρώμη καὶ φθάνοντας στὴν ἠπειρωτικὴ Εὐρώπη περιώδευσε πεζὸς τὴν Φρισία, τὴν Νευστρία, τὴν Αὐστρασία καὶ τὴν Λομβαρδία. **Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΣΤ'** καὶ οἱ Σύνοδος τῶν Ἐπισκόπων μελέτησαν διεξοδικὰ τὴν ὑπόθεσι καὶ ἀπεφάνθησαν, ὅτι ποιμένας ὅπως ὁ Ἅγιος Οὐίλφριδος δὲν πρέπει νὰ ἀποχωρισθῆ τὸ ποίμνιό του καὶ διέταξαν τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Καντερβουρίας νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸν Ἅγιο καὶ νὰ καθαιρέσῃ

τοὺς Ἐπισκόπους ποὺ κατεῖχαν τὶς ἔδρες τῆς Ὑόρκης καὶ τοῦ Ἐξχαμ.

Ὅταν ὁ Οὐίλφριδος ἐπέστρεψε στὴν Ἀγγλία, ὁ Ἅγιος Θεόδωρος Καντερβουρίας ὑποτάχθηκε στὴν ἀπόφασι τοῦ Πάπα, συμφιλιώθηκε μὲ τὸν Ἅγιο καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς Μερκίας δεσμεύτηκε νὰ σεβασθῆ τὴν ἐξουσία του.

Ἐν τούτοις, ὁ Βασιλεὺς τῆς Νορθουμβρίας Ἄλντφριδ δῆλωσε, ὅτι παραμένει ἀνένδοτος στὴν στάσι του. **Λίγο** ἀργότερα, ὁ Ἄλντφριδ ἀρρώστησε σοβαρά, καὶ ὁμολογώντας τὸ ἀνόμημά του, διέταξε ὁ διάδοχός του νὰ ἔλθῃ σὲ καταλλαγὴ μὲ τὸν Ἐπίσκοπο τῆς Ὑόρκης. **Ἀμέσως** μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Βασιλέως, ὁμῶς, ὁ διάδοχός του δῆλωσε, ὅτι ἂν ὁ Ἅγιος δὲν ἐγκατέλειπε τὴν ἐπικράτεια τῆς Νορθουμβρίας ἐντὸς ἑξὶ ἡμερῶν, ὅλοι οἱ ὄπαδοί του θὰ ἐθανατώνοντο. **Δίκαια** ἡ Πρόνοια τιμώρησε τὸν ἀνάξιο αὐτὸν πρίγκιπα, ὁ ὁποῖος ἐκδιώχθηκε μετὰ ἑξὶ μόνο μῆνες στὸν θρόνο.

Ἐγινε τότε συνέλευσις κοντὰ στὸ Ρίπον καὶ ἀποφασίστηκε νὰ καθιερωθῆ συμμαχία καὶ διαρκῆς εἰρήνη μεταξὺ τοῦ Βασιλέως, τῶν ἀρχόντων τῆς Νορθουμβρίας καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Οὐίλφριδου, ὁ ὁποῖος ὁμῶς ἔπρεπε νὰ ἀρκεστῆ στὶς δύο κύριες μονές, Ρίπον καὶ Ἐξχαμ· **ἡ** τελευταία ἀναδείχθηκε σὲ Ἐπισκοπὴ καὶ ἐπὶ μακρὸν κίνησε τὸν θαυμασμὸ ὅλης τῆς Δύσεως ἐξαιτίας τῶν λαμπρῶν κτηρίων τῆς.

* * *

Όταν, τέλος, επικράτησε ειρήνη, ὁ Ἅγιος Οὐίλφριδος πέρασε τὰ τέσσερα τελευταῖα χρόνια τοῦ Βίου του στὴν Μονὴ Ἑξχαμ, προετοιμαζόμενος εἰρηνικὰ γιὰ νὰ παρουσιαστῇ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου.

Παρέδωσε τὸ πνεῦμα στὸν Κύριο στὶς 24 Ἀπριλίου 709, μετὰ σαράντα τέσσερα ἔτη ταραγμένης ἐπισκοπικῆς θητείας, ἡ ὁποία ἀποτελέσσε ἀποφασιστικὸ ὀρόσημο γιὰ τὸν χριστιανικὸ βίον καὶ τὴν δημιουργία τοῦ ἀγγλικοῦ ἔθνους, ἀποσπώντας το ἀπὸ τὶς κελτικὲς ἰδιαιτερότητες γιὰ νὰ τὸ προετοιμάσῃ γιὰ τὴν παγκόσμια ἀποστολή του, καὶ εἰδικότερα γιὰ τὸν ἐκχριστιανισμὸ τῶν γερμανικῶν φυλῶν πέραν τοῦ Ρήνου καὶ τοῦ Δουνάβεως.

Ὁ Ἅγιος Οὐίλφριδος ἵδρυσε δεκάδες Μονὲς καὶ ἐπέβαλε τὴν καθολικὴ τήρησι τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἁγίου Βενεδίκτου στὴν Ἀγγλία.

Ἐπῆρξε ἐπίσης πνευματικὸς πολλῶν ἀγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ποὺ ἐγκατέλειψαν τὴν αὐτὴ τῶν πριγκίπων γιὰ τὴν ἡσυχία τῆς Μονῆς.

Τὸ σκῆνωμά του κατατέθηκε ἀρχικὰ στὸ Ρίπον, ὅπου ἐπιτέλεσε πολυάριθμα θαύματα, καὶ κατόπιν μεταφέρθηκε στὸν καθεδρικὸ ναὸ τῆς Καντερβουρίας.

(*) **Βλ.** ὑπομνήματα τῶν Ἁγίων Κουθβέρτου († Μνήμη: 20ῆ Μαρτίου, *βλ. ἐδῶ*) καὶ Χίλδας († Μνήμη: 17ῆ Νοεμβρίου, *βλ. ἐδῶ*).

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*